

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2552

21. เรื่อง ความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกร ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2552

คณะรัฐมนตรีรับทราบและเห็นชอบความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกร ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2552 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

1. เรื่องเดิม

1.1 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2552 เห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2552 เพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2552/53 โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการ (1) จัดตั้งคณะทำงานพิเศษเฉพาะ เพื่อตรวจสอบเอกสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเกี่ยวกับพันธุ์ข้าวที่เกษตรกรเพาะปลูกและแก้ไขให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงของพันธุ์ข้าวที่เกษตรกรได้ทำการเพาะปลูกจริง และ (2) ดำเนินการสำรวจเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ตกสำรวจการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้และให้ใช้สิทธิเข้าร่วมโครงการฯ ได้ หากเกษตรกรที่ตกสำรวจยังมีข้าวเปลือกอยู่ในมือ (มีข้าวเปลือกอยู่ในยุ้งฉางของตนเอง หรือมีข้าวอยู่ในแปลงของตนเอง) และเป็นของตนเองอย่างแท้จริง

1.2 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2552 รับทราบและเห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2552 เกี่ยวกับคู่มือการดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2552/53 (รอบที่ 1) ซึ่งกำหนดการผ่อนผันเกษตรกรให้เข้าร่วมโครงการ ในกรณีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนหลังวันที่ 31 ตุลาคม 2552 กับกรมส่งเสริมการเกษตรและทำประชาคมแล้ว โดยยังมีข้าวเปลือกในวันที่ทำประชาคมให้สามารถ เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรได้ และผ่อนผันการออกหนังสือรับรองเกษตรกร ในกรณีที่เกษตรกรตกสำรวจ ตามข้อ 1.1

1.3 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2552 รับทราบการแก้ไขคู่มือการดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2552/53 (รอบที่ 1) ตามมติคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2552 โดยแก้ไขเฉพาะในกรณีผ่อนผันให้เกษตรกรที่ได้จำหน่ายข้าวเปลือกไปก่อน วันที่ 1 ตุลาคม 2552 และ ได้รับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและทำประชาคมแล้ว ให้สามารถใช้สิทธิเข้าร่วมโครงการได้

2. สาระสำคัญ

ในคราวประชุมคณะกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันรายได้เกษตรกร ครั้งที่ 9/2552 เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2552 ที่ประชุมมีมติรับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการประกันรายได้ฯ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้รับจดทะเบียนผู้ปลูกข้าวเพิ่มขึ้น 73,513 ราย ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2552 ทั้งนี้ ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการจัดทำสัญญากับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแล้ว ร้อยละ 89.34 ของจำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนไว้ 3.468 ล้านราย นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ มีมติรับทราบข้อเสนอของกรมส่งเสริมการเกษตรในการขอผ่อนผันการทำสัญญาเข้าโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2552 โดยมีสาระสำคัญดังนี้

2.1 ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2552

	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์		มันสำปะหลัง		ข้าว	
	จำนวน ราย	ร้อยละของ พื้นที่ ปลูก	จำนวนราย	ร้อยละของ พื้นที่ ปลูก	จำนวนราย	ร้อยละของ พื้นที่ ปลูก
1) การขึ้นทะเบียนผู้ปลูกพืช (เพิ่มขึ้นจาก 18 ธ.ค. 52)	400,355 (0.00)	106.22* (0.00)	447,306 (0.00)	116.30* (0.00)	3,468,581 (73,513)**	91.38* (2.17)
2) ผ่านการรับรองโดยประชาคม (เพิ่มขึ้นจาก 18 ธ.ค. 52)	398,677 (0.00)	99.58 (0.00)	444,168 (0.00)	99.30 (0.00)	3,334,999 (71,597)**	96.15 (2.19)
3) ธ.ก.ส. รับทะเบียนเกษตรกร (เพิ่มขึ้นจาก 18 ธ.ค. 52)	398,151 (-66)***	99.45 (- 0.02)***	443,088 (0.00)	99.06 (0.00)	3,227,956 (-10,503)***	93.06 (-0.32)
4) ธ.ก.ส. ทำสัญญา (เพิ่มขึ้นจาก 18 ธ.ค. 52)	393,942 (- 182)***	98.40 (- .05)***	428,675 (4,440)	95.83 (1.04)	3,098,917 (322,705)	89.34 (10.77)
5) การใช้สิทธิของเกษตรกร (เพิ่มขึ้นจาก 18 ธ.ค. 52)	353,200 (5,191)	88.22 (1.49)	138,769 (20,830)	31.02 (17.66)	1,432,027 (367,871)	41.29 (34.57)
6) จำนวนเงินชดเชย (ล้านบาท)	5,296		976.2		14,478.5	

หมายเหตุ

* หมายถึงร้อยละของเป้าหมาย

** บางส่วนขึ้นทะเบียนเข้าร่วมโครงการใหม่ ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 1 ธ.ค. 52

*** จำนวนที่ลดลงจาก 18 ธ.ค. 52 เนื่องจากรายชื่อซ้ำซ้อน

ทั้งนี้ การทำสัญญาประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และข้าว ทาง ธ.ก.ส. ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2552 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 ยกเว้นมันสำปะหลังได้รับอนุมัติให้ขยายระยะเวลาถึงวันที่ 15 มกราคม 2553 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2552 โดยยังมีเกษตรกร ผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ผ่านประชาคมแล้วแต่ยังไม่ได้ทำสัญญาอีก 4,735 ราย ข้าว 236,082 ราย และมันสำปะหลัง 15,493 ราย ตามลำดับ

2.2 การผ่อนผันให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรมีหนังสือ ที่ กษ 1007/15122 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2552 เสนอผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2552 ในกรณีผ่อนผันให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ขึ้นทะเบียนหลังวันที่ 31 ตุลาคม 2552 และทำประชาคมแล้ว โดยยังมีข้าวอยู่ในมือ จำนวน 38,992 ราย และในกรณีผ่อนผันการออกหนังสือรับรองเกษตรกรให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ตกสำรวจ โดยยังมีข้าวอยู่ในมือ จำนวน 38,917 ราย รวมทั้งสิ้น 77,909 ราย ซึ่งเกษตรกรดังกล่าวเป็นกลุ่มที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและทำประชาคมภายหลังระยะเวลาที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้สิ้นสุดเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2552 จึงจำเป็นต้องให้คณะรัฐมนตรีมีมติอนุโลมให้กลุ่มเกษตรกรดังกล่าวสามารถเข้าร่วมโครงการได้ ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงมีมติให้กรมส่งเสริมการเกษตรเสนอเรื่องดังกล่าวผ่านคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในลักษณะเดียวกับการอนุโลมให้มันสำปะหลัง

2.3 การขอเปลี่ยนแปลงวันใช้สิทธิประกันรายได้ย้อนหลัง

ร.ก.ส. ได้มีหนังสือ ที่ 0920/113554 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2552 แจ้งว่าได้รับข้อร้องเรียนจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีเกษตรกรที่ได้จัดทำสัญญาประกันรายได้และกำหนดวันใช้สิทธิแล้ว ต่อมาจะขอเปลี่ยนแปลงวันใช้สิทธิ โดยย้อนหลังวันที่ได้ทำสัญญาฯ เพื่อให้ได้รับเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับเกณฑ์กลางอ้างอิง คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในหลักการโครงการเป็นการประกันความเสี่ยงของเกษตรกร จากความผันผวนของระดับราคา ซึ่งการทำสัญญาประกันรายได้เกษตรกรสามารถเปลี่ยนแปลงวันที่ขอใช้สิทธิได้ แต่ไม่สามารถย้อนหลังได้ และไม่เกินระยะเวลาสิ้นสุดการขอใช้สิทธิ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2552 ทั้งนี้ หากมีการผ่อนผันการขอใช้สิทธิให้สามารถย้อนหลังได้ จะขัดต่อหลักการและวัตถุประสงค์ของโครงการ และก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อเกษตรกรโดยรวม ดังนั้น คณะกรรมการฯ มีมติให้ยืนยันการใช้สิทธิในการประกันรายได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2552
